

ALUEVIHERKERROIN 2023 – *CASE JYVÄSKYLÄ*

Katariina Väättänen / Jyväskylä 23.01.2024

Kaupunkivihreän monet hyödyt - tieto työkaluiksi

KATARIINA VÄÄTÄNEN

Maisema-arkkitehti,
väitöskirjatutkija
ja yrittäjä

ESITTELY

A!

Aalto University
School of Arts, Design
and Architecture

INGVILD

MAISEMA-ARKKITEHTUURI

JYVÄSKYLÄ

ESITYKSEN SISÄLTÖ

1. Mikä alueviherkerroinmenetelmä on?

2. Miten sitä käytettiin Jyväskylässä?

3. Mitä siitä hyödyttiin ja opittiin?

1. □

MIKÄ ALUEVIHERKERROIN- MENETELMÄ ON?

Mikä? Miten?

PAIKKATIETOPOHJAINENTYÖKALU

LAAJOJEN KAUPUNKIALUEIDEN VIHERRAKENTEEEN ARVOJEN

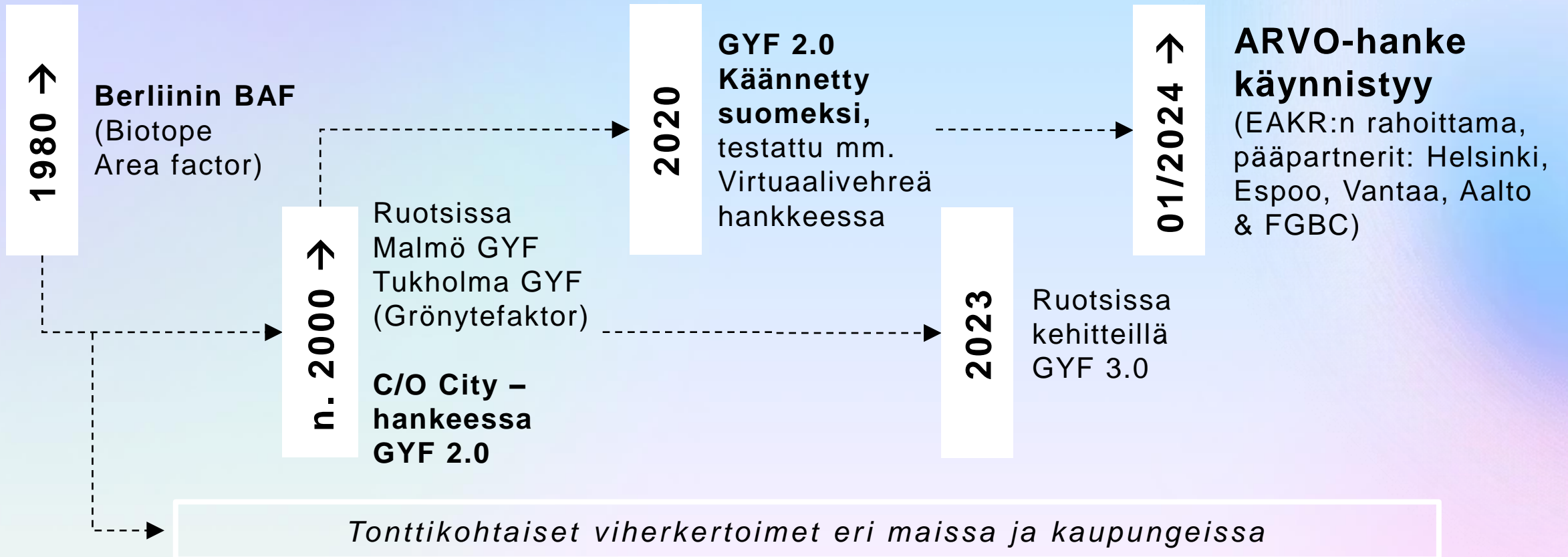
LASKEMISEEN

0,60	0,84	0,45
1,31	1,25	1,36
2,4	3,17	1,07
2,94	2,04	3,43
2,58	3,67	2,38
3,11	3,68	2,51

kaupunkisuunnittelijoille ja päättäjille.

TAUSTA

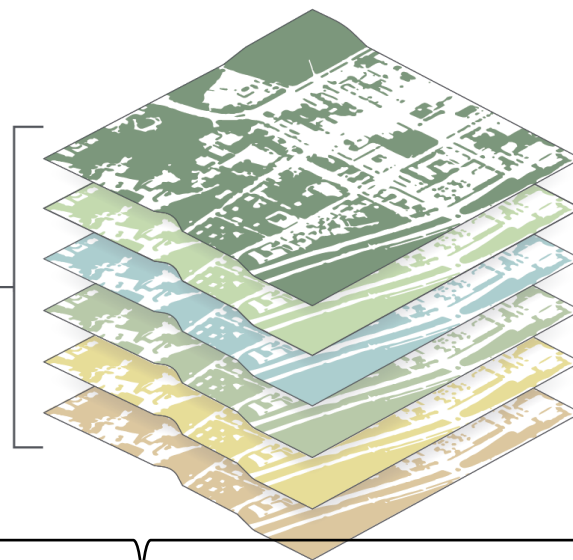
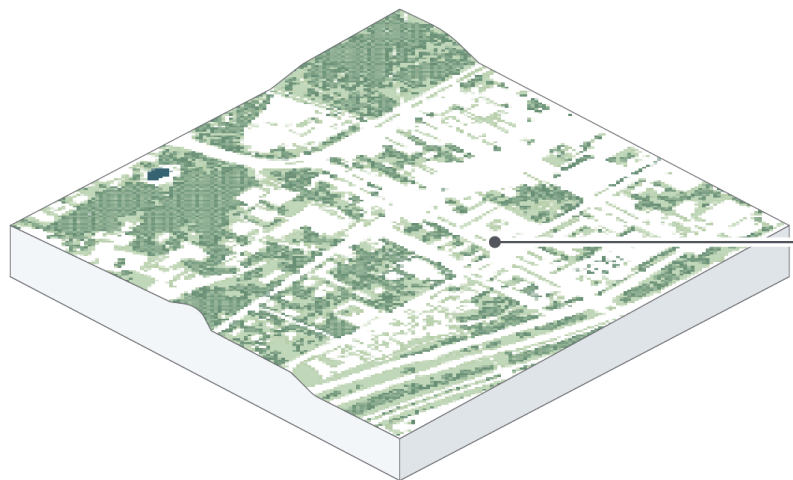

PROSESSI

ALUEVIHERTEHOKKUUSLUKU?

1. Kasvulliset pinnat
(pinta-ala)

2.

Ekosysteemipalveluita tuottavat elementit
(painotettu p-ala)

- Monimuotoisuus
- Melun vaimennus
- Hulevesien hallinta
- Pienilmaston säätely
- Pölytys
- Virkistys ja terveys

EKOTEHOKAS P-ALA

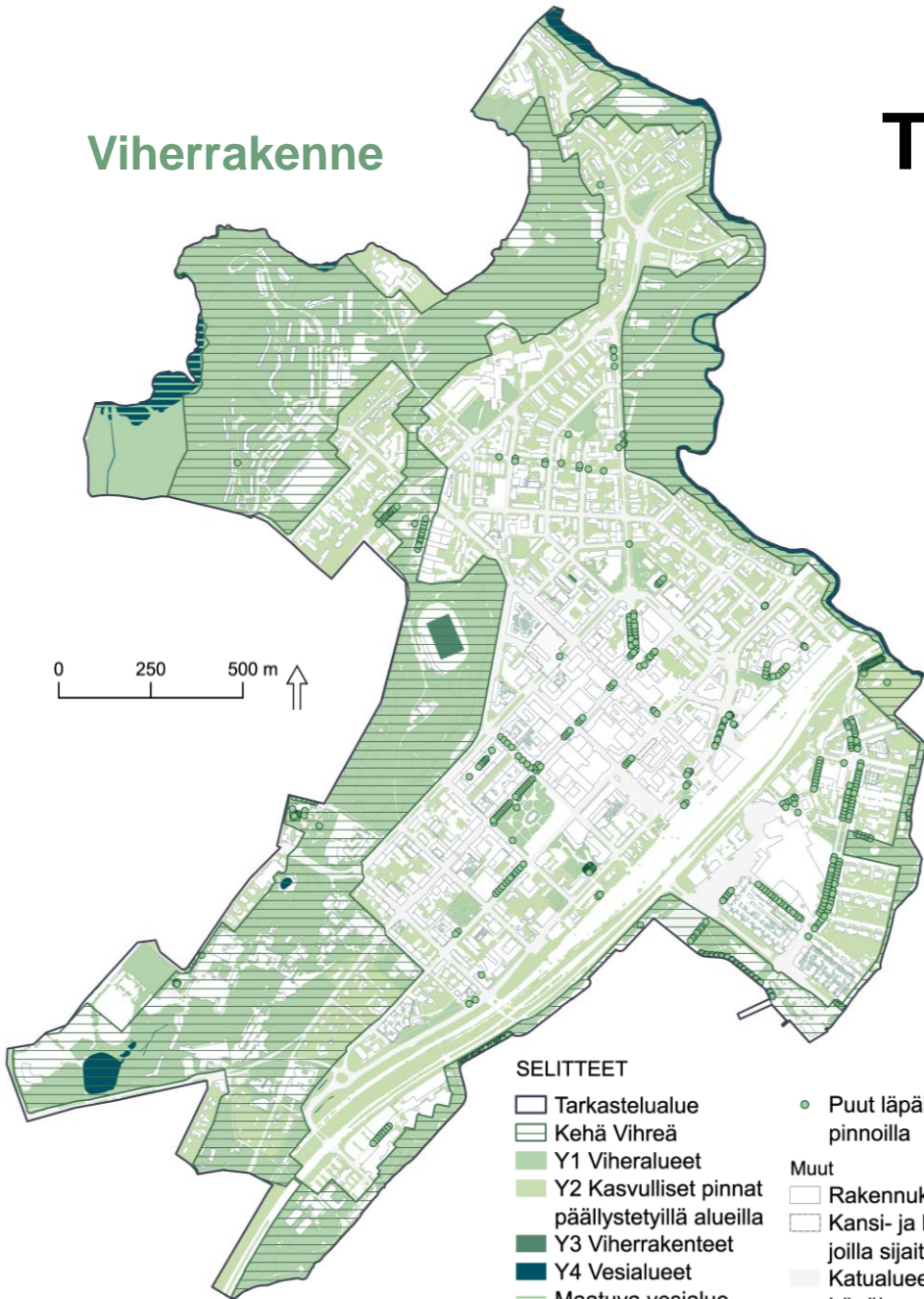
KOKO ALUEEN P-ALA

2. □

MITEN MENETELMÄÄ KÄYTETTIIN JYVÄSKYLÄSSÄ?

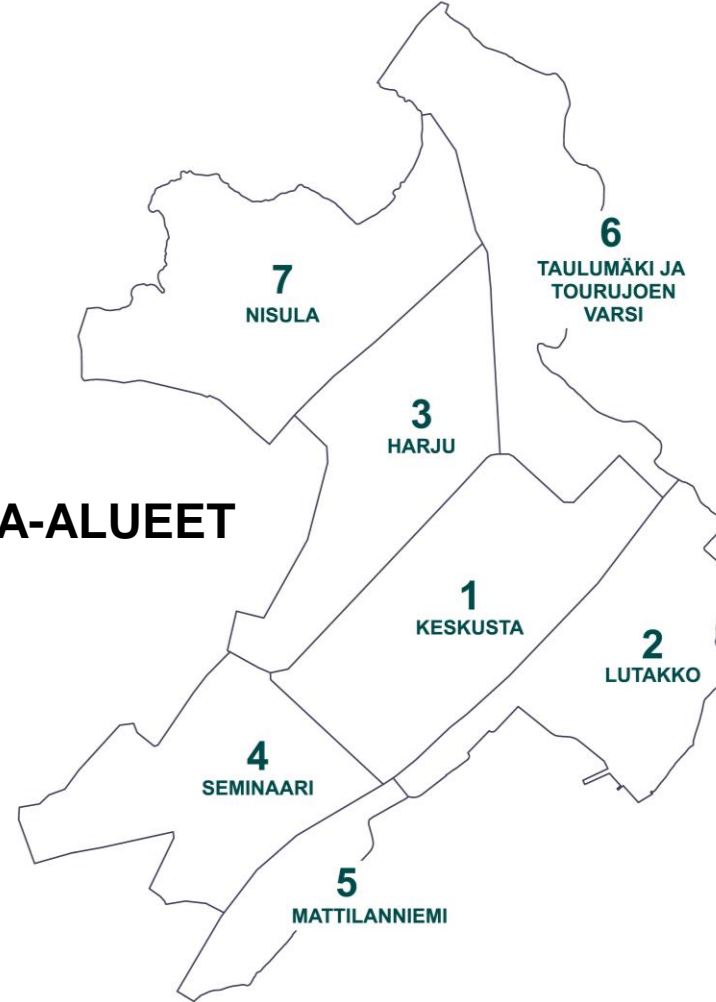
Prosessi. Aineistot. Tulokset.

Viherrakenne

TARKASTEALUUE

→ OSA-ALUEET

KASVULLISET PINNAT

14%

KEHÄ VIHREÄN OSUUS
OSA-ALUEELLA

0,3%

LATVUSPEITTÄVYYS (2020)

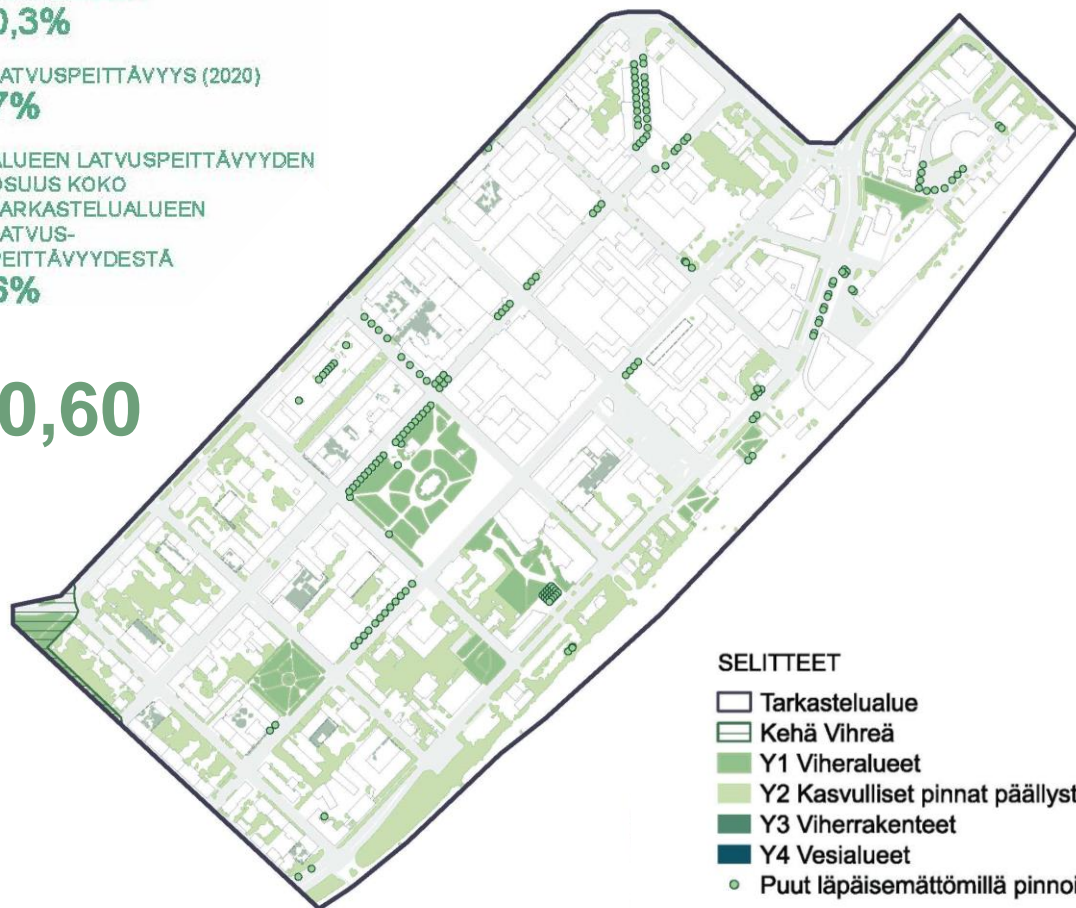
7%

ALUEEN LATVUSPEITTÄVYYDEN
OSUUS KOKO
TARKASTELUALUEEN
LATVUS-
PEITTÄVYYDESTÄ

6%

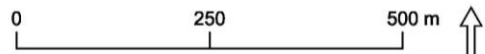
0,60

Esim. Alue 1 - Keskusta

SELITTEET

- Tarkastelualue
- Kehä Vihreä
- Y1 Viheralueet
- Y2 Kasvulliset pinnat päällystetyillä alueilla
- Y3 Viherrakenteet
- Y4 Vesialueet
- Puut läpäisemättömillä pinnoilla
- Muut
- Rakennukset
- Kansi- ja kattorakenteet, joilla sijaitsee kasvillisuutta
- Katualueet
- Läpäisemättömät pinnat

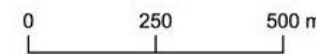
KAUPUNGIN OMISTAMILLA
ALUEILLA

0,84

MUIDEN OMISTAMILLA
ALUEILLA

0,45

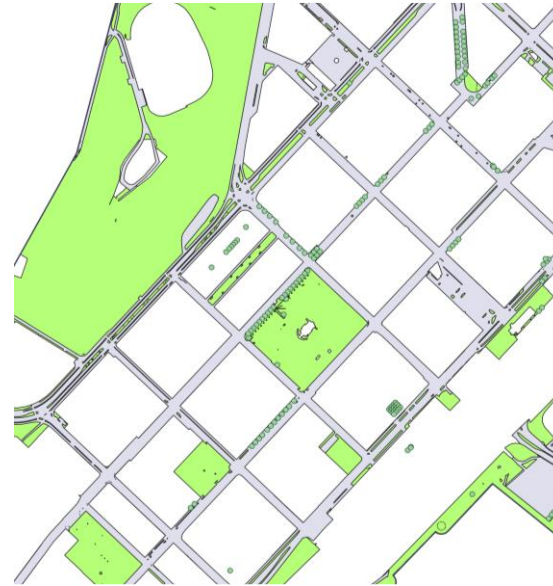
AINEISTOISTA

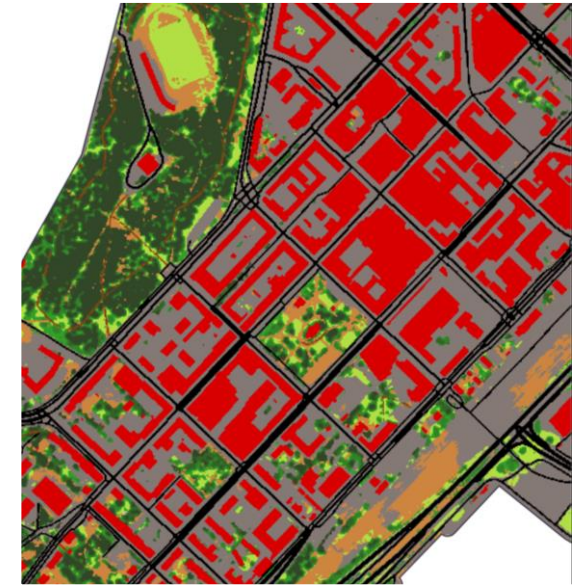
**Latvuspeittävyys
kaupungin laserkeilauksesta
Pikselin koko 0,5m
(tiff, 2020)**

**Ilmakuvat +
MML maastotietokanta
(tiff, vektori)**

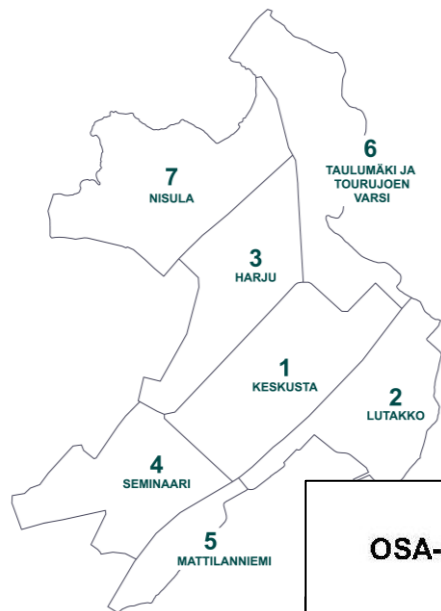

**Irrotettu kaupungin puut-,
viher- ja katualueet aineisto
(vektori)**

**Uusi valtakunnallinen
maanpeiteaineisto,
Pikselin koko 2m
(tiff, Scalgo/Syke, 2022)**

TULOKSET

OSA-ALUEET		YHTEENSÄ KOKO ALUEELLA	KAUPUNGIN OMISTAMAT ALUEET	YKSITYISET ALUEET
Alue 1	Keskusta	0,60	0,84	0,45
Alue 2	Lutakko	1,31	1,25	1,36
Alue 3	Harjun alue	2,4	3,17	1,07
Alue 4	Semiaarin alue	2,94	2,64	3,43
Alue 5	Mattilanniemi	2,58	3,67	2,38
Alue 6	Tourujoenvarsi ja Taulumäki	3,11	3,68	2,51
Alue 7	Nisula	4,08	4,69	2,66
KOKO ALUE		2,45	3,06	1,83

Katve-/kehitysalueet erottuvat valkoisena

Vaaleat alueet tuottavat vähän ekosysteempipalveluja

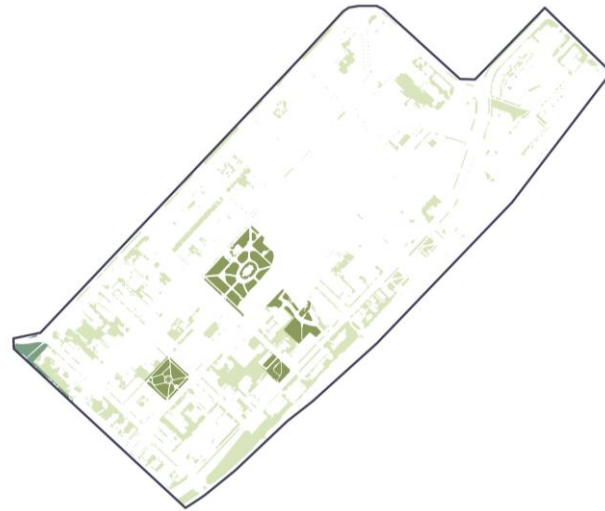
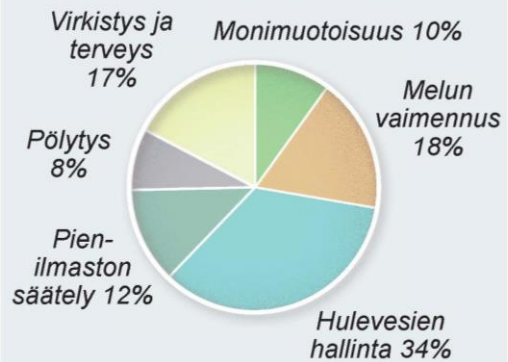
Tummemmat tuottavat runsaasti erilaisia palveluita (monitoiminnallisimmat alueet)

Teemakartat ja elementtipisteet

ALUE 1 Keskusta

Alueviherkerroin: 0,60

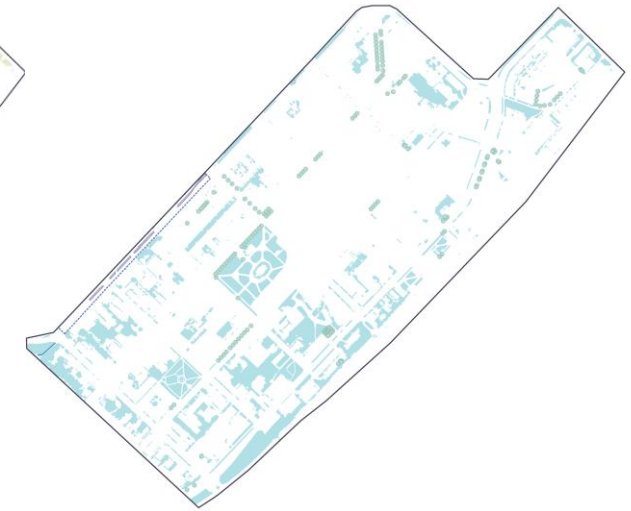
Elementtipisteiden prosenttiosuudet:

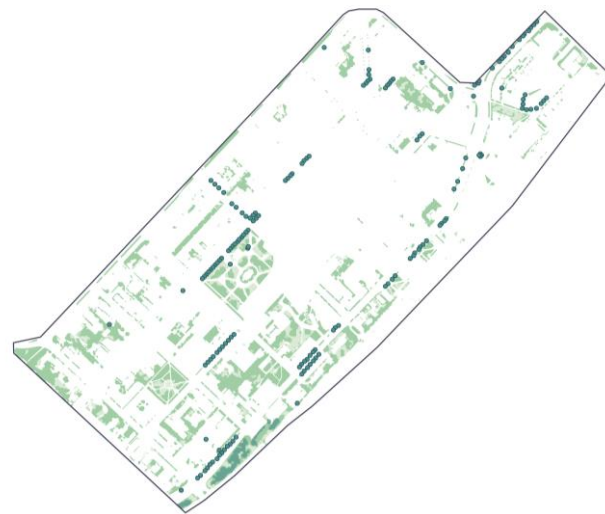
Monimuotoisuus

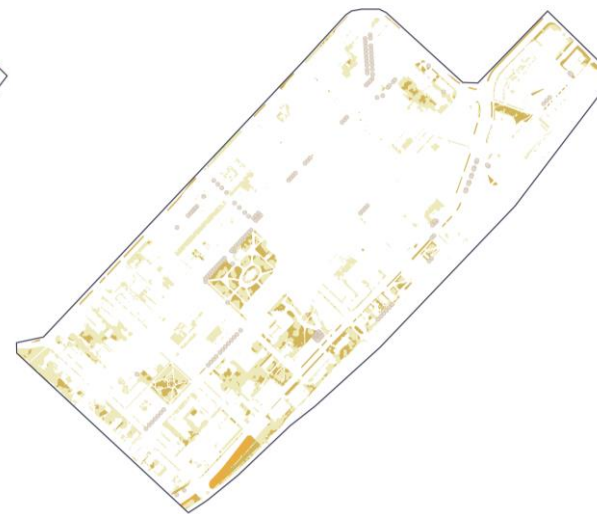
Melun vaimennus

Hulevesien hallinta

Pienilmaston säätely

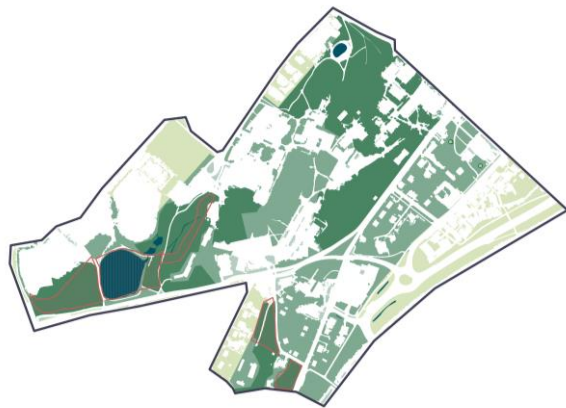

Pölytys

Virkistys- ja terveys

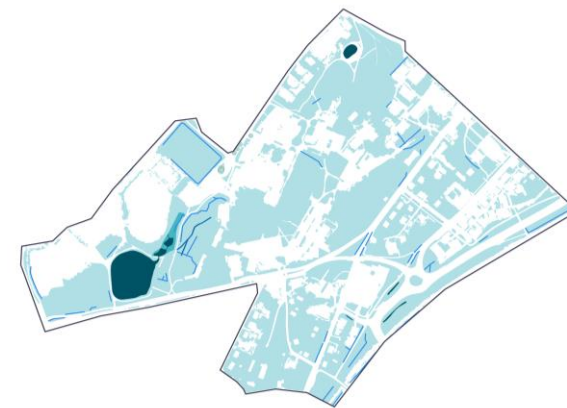
Teemakartat ja elementtipisteet

Monimuotoisuus

Melun vaimennus

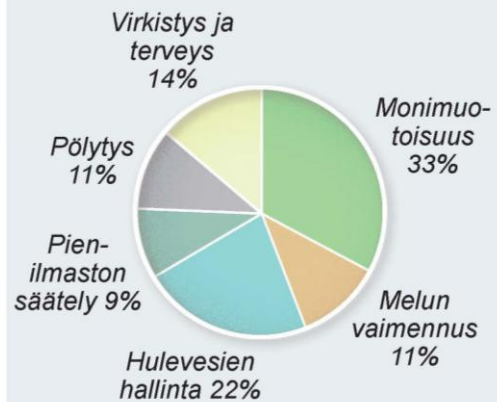

Hulevesien hallinta

ALUE 4 Seminaari

Alueviherkerroin: **2,94**

Elementtipisteiden prosenttiosuudet:

Pienilmaston säätely

Pölytys

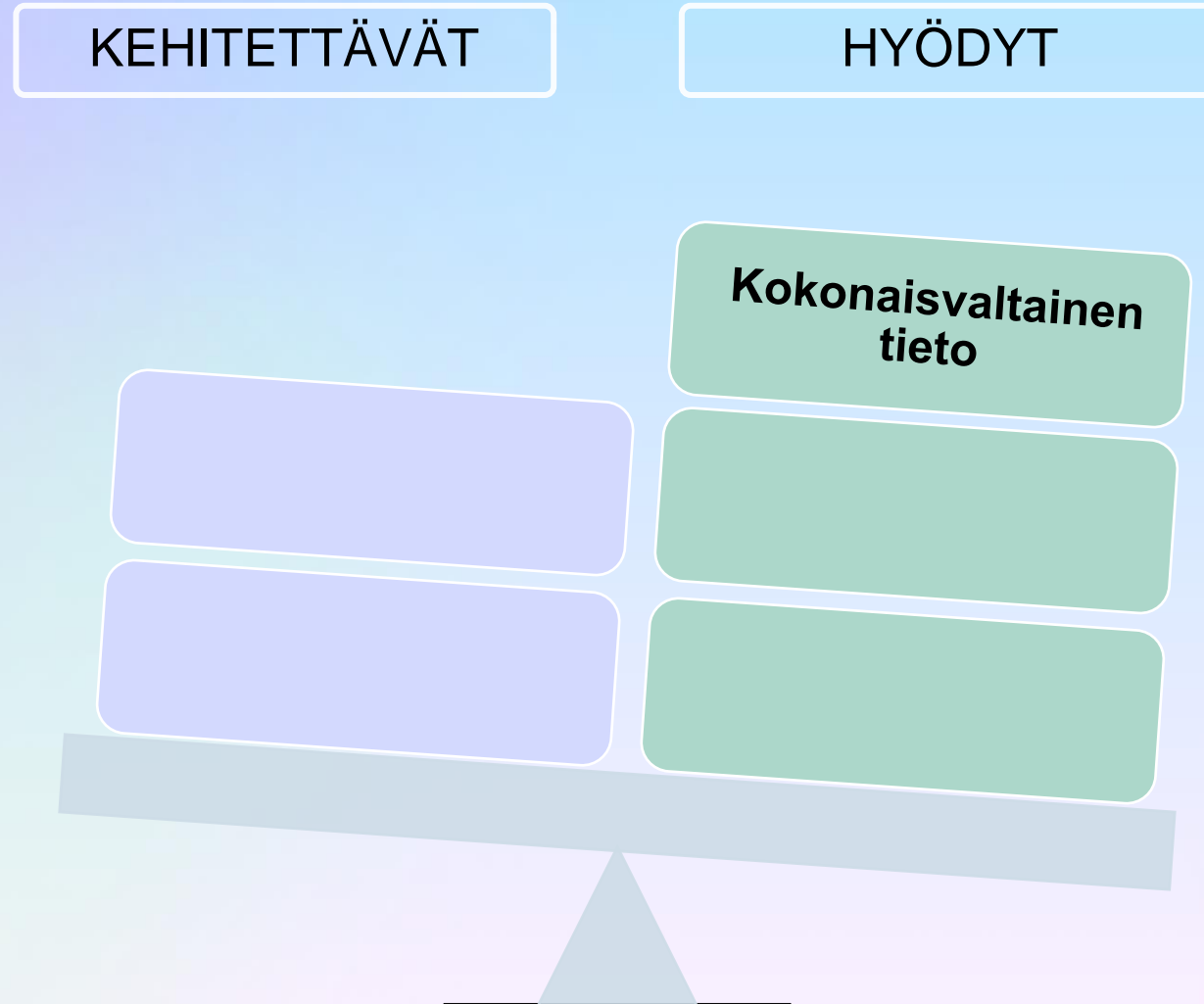

Virkistys- ja terveys

3. □

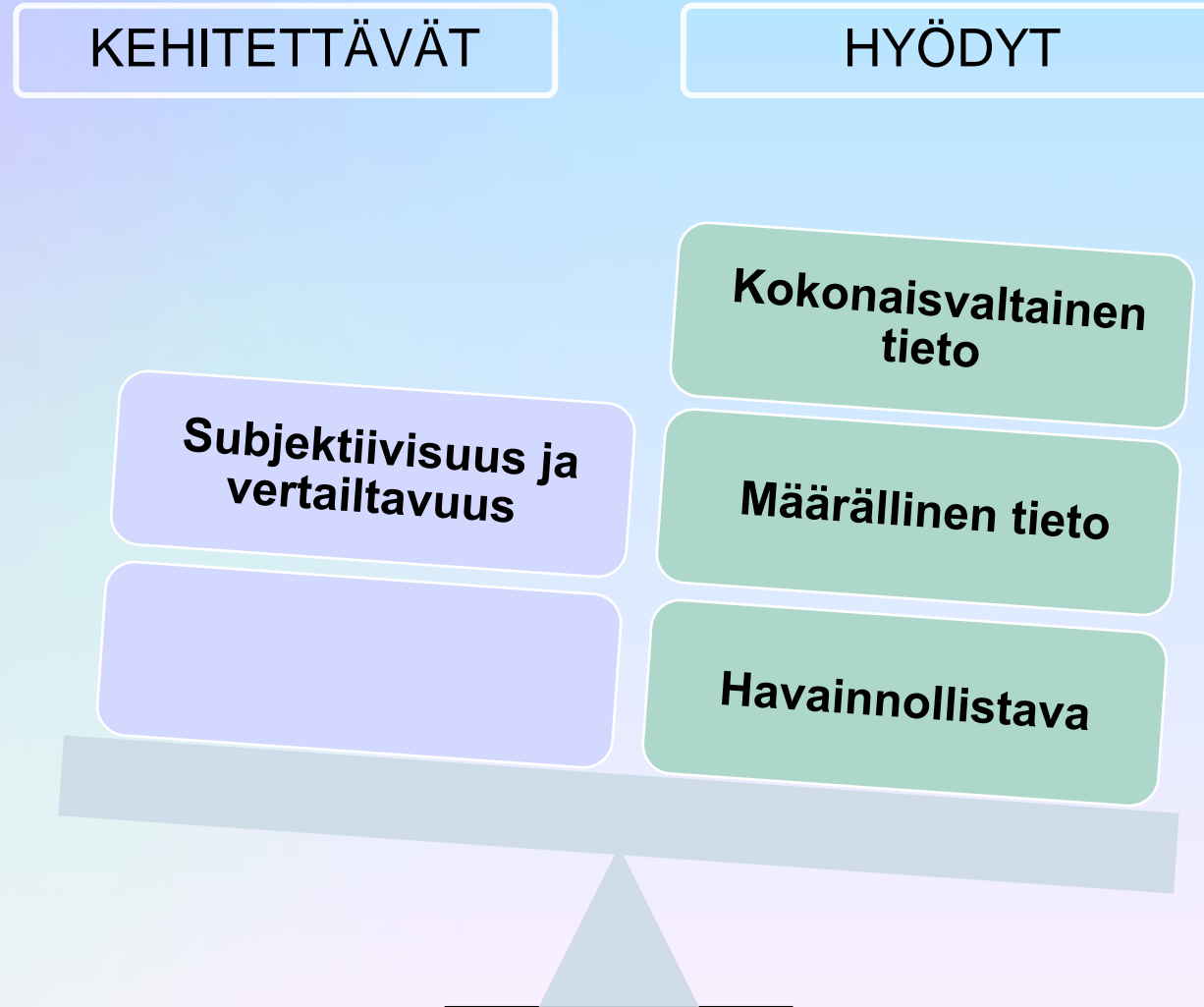
MITÄ TARKASTELUSTA HYÖDYTTIIN JA OPITTIIN?

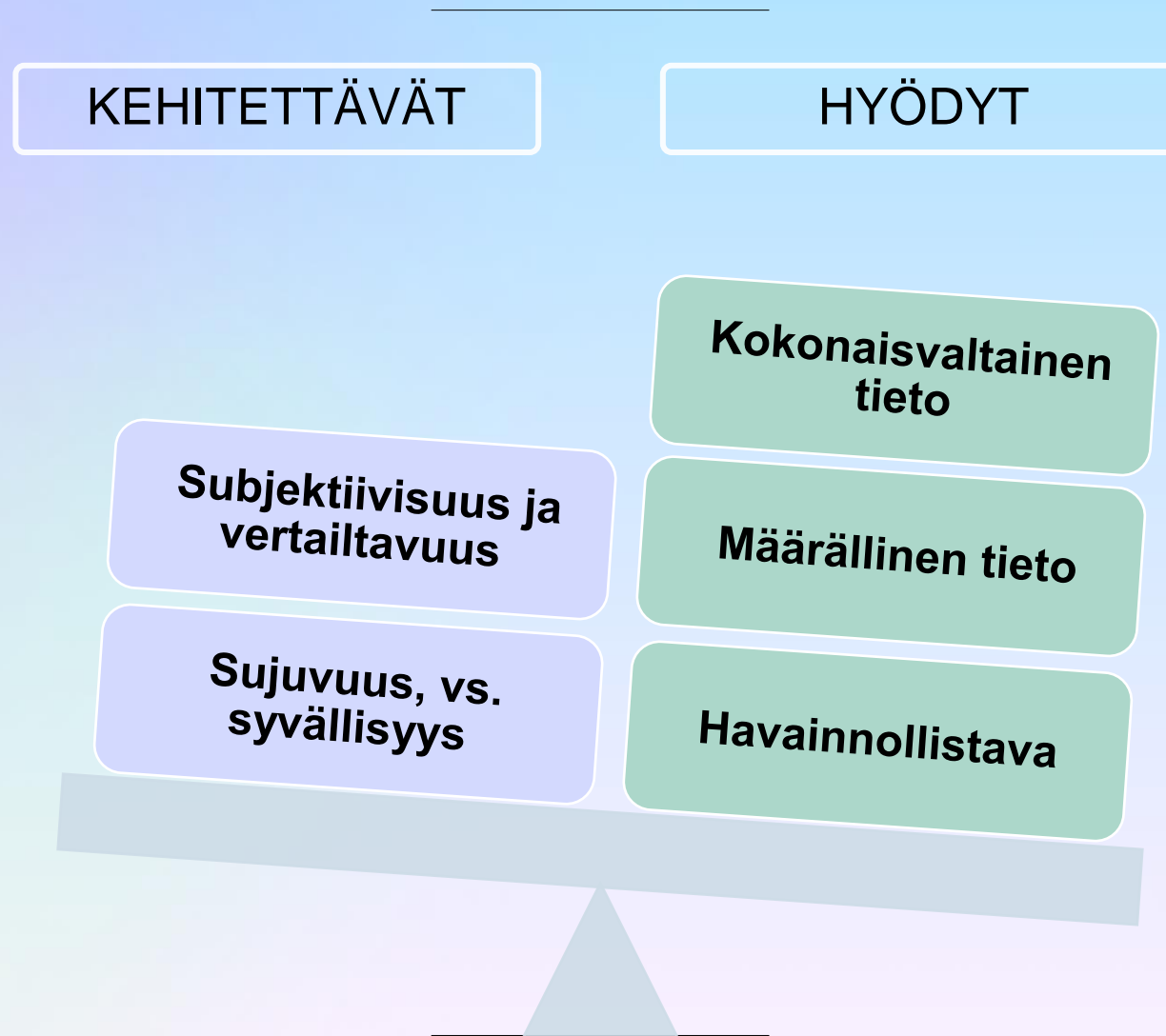
Hyödyt. Kehityskohteet.

LOPUKSI

Vaikka termi välineellistää luonnon arvoa, tavoitteena on osoittaa, kuinka merkittävästi **ihmisen hyvinvointi on kytköksissä luonnon prosesseihin.**

→ **Visiona kaupunkiekosysteemien vahvistaminen, lisääminen ja säilyttäminen monihyötyisten ratkaisujen avulla.**

Keinot eivät ole uusia ja ihmeellisiä, mutta tämäkin työkalu korostaa niiden tehokkuutta.

Ei korvaa suunnittelua, ylläpitoa tai valvontaa, mutta voi tukea niitä.

LÄHTEET

C/O City -hanke. (2020) *Alueellinen viherkerroin 2.0 – opas ekologisen kaupunkisuunnittelun tueksi.* Suomennos julkaistu osoitteessa <https://fiksukalasadama.fi/alueellinen-viherkerroin-2-0-opas-ekologisen-kaupunkisuunnittelun-tueksi/> .

→ Alkuperäisen Ruotsin hankkeen verkkosivut: <https://www.cocity.se/>

Piirainen, P. (2021) *Alueellinen viherkerroin osana kestävästä kaupunki-suunnittelusta - viherkerroinlaskenta Malmille.* Opinnäytetyö AaltoDoc: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:aalto-202106217631> .

Piirainen, P., Lähde, E. ja Hautamäki, R. (2023) *Monitoiminnallinen, vihreä Matinkylä: Alueellisen viherkerroinlaskennan tulokset.* <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-64-1246-7> .

Muita:

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja: Inkiläinen, E., Tiihonen, T. ja Eitsi, E. (2014) [*Viherkerroinmenetelmän kehittäminen Helsingin kaupungille.*](#) ISBN (PDF) 978-952-272-717-6

Stocholms stad / WSP. (2021). [*GYF Grönytefaktor för kvartersmark.*](#)

KIITOS!

Katariina Väättänen

katariina.vaatanen@aalto.fi

Ingvild.design.fi@gmail.com